

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

Cap. 1. Quid sit Censura Ecclesiastica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

re soleat consuetudinis legitimæ præscriptæ) comprehendat verò cæteras omnes bonæ fidei usucapi-
ones, quæ vel sunt particularium personarum ad ac-
quirendum sibi ius aliquod vel communis, qua-
tenus ea in acquirendi iuribus, V.C. alicuius rei do-
minio, quasi particularis personæ vicem subit.

N.B. NB. 2. Interdum accidere solet, ut duplex
præscriptio simul concurrat, V.C. communis lai-
corum à tempore immemorabili, non exigentibus
Clericis decimas cum bona fide præscriperunt ius
immunitatis, duplex hic cernitur præscriptio, una,
per quam excluditur obligatio legis universalis ca-
nonicæ de decimis soluedis tam realibus, quam per-
sonalibus: altera, per quam excluditur ius & actio
Clericorum, quæ ipsis ex eadem illa lege sive Cano-
ne aduersus laicos competit.

TRACTATVS V.

De Censuris.

P A R S I.

De Censuris in Communi.

C A P . I.

Quid sit Censura Ecclesiastica?

 Ensura significabat Romanis sententiam
Censoris mores corrigentis, aut pœnam
decernentis. Hinc censuræ vox ab Eccle-
siasticis scriptoribus translata est ad signi-
L 2 ficandam

ficandam spiritualem pœnam, quam Ecclesiæ pœnali contumacibus infligunt.

Definitio: Pœna Spiritualis, per quam hominem baptizato delinquenti, ac contumaci per Ecclesiasticam potestatem quorundam spiritualium bonorum usus auferatur, donec à contumacia recedat.

Dicitur merè spiritualis, quia circa spiritualia primariò versatur, secundariò circa temporalia, quae nus referuntur ad spiritualia.

² Bona spiritualia quædam sunt propria; ut dona gratiæ, Fides, Spes, Charitas, alięque virtutes, etrumque opera bona, tum secundum vim merendum etiam impetrandi & satisfaciendi, iuxta propriam operantis intentionem, quibus nemo iniuriaspoliari potest, quædam verò sunt cōmunia, ut sunt Ecclesiæ publica suffragia & satisfactiones; item spiritualis iurisdictio, sacrificium & sacramenta, beneficia Ecclesiastica; quo: um dispensatio Ecclesiæ commissa, ut proinde eorum usum ob contumaciam terdicere potest. Nam omnis Respub. bene constituta potest tem subditos suos ob culpam priuatis communibus habet. Ecclesia autem est spiritualis Respub. optimè à Christo constituta. Ergo.

NB. Priuatio bonorum spiritualium cōmunia bonorum quoad usum est censura, quoad facultatem pertinet ad irregularitatem, depositionem, gradationem, cessationem à diuinis quæ propriæ censuræ non sunt. Censura enim debet esse pœna medicinalis, ideoque infligi per modum vinculi facile liberabilis, secus est in irregularitate, &c. quæ ipsam protestatem spiritualem, quatenus id fieri potest, inspe recuperandi admunt.

³ Censura est pœna medicinalis: quare per absolutionem

tionem tolli debet, cum primum peccator emendatus est: at depositio, degradatio & irregularitas tolli debent per dispensationem, quippe quæ simpliciter & inviolabiliter lata est.

Nunquam feratur censura propriè dicta, propter peccatum merè præteritum, sed propter illud, quod tractum successuum habet.

Depositio, & degradatio non incuruntur ante iudicis sententiam, quia sunt pœnæ grauissimæ, & quæ non statim auferuntur, tametsi delinqüens emendatus sit.

Irregularitas etiam ante sententiam incurritur ob reuerentiam Sacramenti.

C A P . II.

Quotuplex sit Censura.

TRes tantum sunt Censuræ; Excommunicatio, Suspensio, Interdictum; quia in iure Canonico solum 3. numerantur,

Concessa alicui facultas absoluendi à Censura, non extenditur ad irregularitates, quæ per dispensationem tolluntur.

Irregularitas & Cessatio à diuinis nō sunt Censuræ.

Censura alia est à iure lata, & alia ab homine, (iudice:) Hæc extinguitur morte ferentis, aut depositione eius, illa non.

Censura ab homine aut fertur per generalem sententiam; aut perspecialem in certam personam.

Censura alia est latæ sententiæ à iure, sic dicta, quia eam reus statim ipso facto incurrit, sine alia Iudicis sententia, trahitque secum executionem: Alia censura est ferendæ sententiæ per Iudicem, quæ

L 3 non